

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

II. ÚS 545/2022-36

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Ľuboša Szigetiho (sudca spravodajca), zo sudkyne Jany Laššákovvej a sudcu Petra Molnára v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľky **GRT Spedition und Logistik Ges.m.b.H., reg. č.: 131254x, Böhmenwaldstraße 39, Wels, Rakúsko**, zastúpenej spoločnosťou Doležal & Partners, s. r. o., Michalská 9, Bratislava, v mene ktorej koná advokát a konateľ JUDr. Ondřej Doležal, proti uzneseniu Okresného súdu Senica č. k. 3 Cb 11/2021-237 zo 14. júna 2022 takto

rozhodol:

1. Uznesením Okresného súdu Senica č. k. 3 Cb 11/2021-237 zo 14. júna 2022 **boli porušené** základné právo sťažovateľky na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, ako aj jej právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.
2. Uznesenie Okresného súdu Senica č. k. 3 Cb 11/2021-237 zo 14. júna 2022 **zrušuje a vec mu vracia** na ďalšie konanie.
3. Sťažovateľke **priznáva** náhradu trov právneho zastúpenia v sume **492,30 eur**, ktorú **je povinný** Okresný súd Senica zaplatiť právnomu zástupcovi sťažovateľky do dvoch mesiacov od právoplatnosti nálezu.

Odôvodnenie:

I.

Ústavná sťažnosť a skutkový stav veci

1. Sťažovateľka sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 10. augusta 2022 domáha vyslovenia porušenia čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), ako aj čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením

Okresného súdu Senica (ďalej len „okresný súd“) č. k. 3 Cb 11/2021-237 zo 14. júna 2022. Požaduje ďalej, aby bolo uznesenie okresného súdu zrušené a vec mu bola vrátená na ďalšie konanie. Domáha sa napokon náhrady trov konania od okresného súdu v sume 492,31 eur do dvoch mesiacov od právoplatnosti.

2. Z ústavnej sťažnosti a pripojených listinných dôkazov vyplýva nasledujúci skutkový stav veci:

3. Sťažovateľka ako žalobkyňa 23. novembra 2021 podala okresnému súdu žalobu proti obchodnej spoločnosti [REDAKOVANÉ] (ďalej len „žalovaná“) na náhradu škody vo výške 64 873,36 eur s prísl.

4. Okresný súd vyzval sťažovateľku 6. apríla 2022 na úhradu súdneho poplatku zo žaloby vo výške 3 822 eur. K výzve bol pripojený platobný predpis č. S26-060422-0033 zo 6. apríla 2022, podľa ktorého pri platbe prevodom z účtu v banke sa má uviesť číslo bankového účtu okresného súdu: [REDAKOVANÉ], kód banky: 6500, variabilný symbol: 2412396331, špecifický symbol: 2505519522, konštantný symbol: 0999, IBAN: [REDAKOVANÉ], SWIFT: POBNSKBA a tiež E2E: /VS2412396331/SS2505519522/KS0999.

5. Zahraničná poisťovňa sťažovateľky [REDAKOVANÉ] (ďalej len „zahraničná poisťovňa“) 8. apríla 2022 súdny poplatok vo výške 3 822 eur uhradila.

6. Z nemecky písaného prípisu zahraničnej poisťovne z 8. apríla 2022 adresovaného okresnému súdu vo veci označenej spisovou značkou zahraničnej poisťovne DIV-00140/20 a spisovou značkou okresného súdu 3Cb/11/2021 GRT Spedition &Logistik GmbH/DASMO vyplýva oznámenie, že zahraničná poisťovňa v predmetnej záležitosti uhradila súdny poplatok vo výške 3 822 eur na účet okresného súdu POBNSKBAXXX SK [REDAKOVANÉ].

7. Z nemecky písaného SEPA – potvrdenia o pripísaní sumy 3 822 eur na účet okresného súdu vyplýva, že ref. č. platby/účel použitia je „*súdne poplatky DIV-00140/203Cb/11/20 21GRT Spedition & Logistik GmbH*“ a že platba bola pripísaná na účet okresného súdu 11. apríla 2022.

8. Uznesením vyššej súdnej úradníčky okresného súdu č. k. 3 Cb 11/2021-206 z 27. apríla 2022 bolo konanie o žalobe sťažovateľky proti žalovanej zastavené s konštatovaním, že hoci výzva na zaplatenie súdneho poplatku za žalobu bola právnomu zástupcovi sťažovateľky doručená 7. apríla 2022, súdny poplatok do dňa vydania uznesenia uhradený nebol.

9. Sťažovateľka 19. mája 2022 vykonala opätovnú úhradu súdneho poplatku.

10. Dňa 23. mája 2022 sťažovateľka podala sťažnosť proti uzneseniu vyššej súdnej úradníčky okresného súdu o zastavení konania. Uviedla, že ide o spor s cudzím medzinárodným prvkom, pričom nárok sťažovateľky na náhradu škody má priamu súvislosť s aktuálne prebiehajúcim konaním v Rakúsku, v rámci ktorého iná obchodná spoločnosť uplatnila nárok na náhradu škody voči sťažovateľke. Zaplatenie súdneho poplatku si vyžaduje rozsiahlu cezhraničnú komunikáciu, keďže sťažovateľka je v rámci právnej ochrany pripoistená v zahraničnej poisťovni. Pokyn na zaplatenie súdneho poplatku bol 8. apríla 2022 zahraničnou poisťovňou uhradený a na účet okresného súdu pripísaný 11. apríla 2022. O zaplatení súdneho poplatku bola aj sťažovateľka vyrozumená avízom zahraničnej poisťovne z 8. apríla 2022. Až z doručeného uznesenia sa sťažovateľka 9. mája 2022 dozvedela o tom, že súdny poplatok nebol správne uhradený. Preto sa obrátila na zahraničnú poisťovňu s dopytom na preverenie úhrady. Táto mailom z 12. mája 2022

sťažovateľku vyrozumela, že 21. apríla 2022 bol súdny poplatok okresným súdom z neznámych dôvodov vrátený späť. Dovtedy sťažovateľka nemala o tom žiadnu informáciu a ani teraz nevie, z akých dôvodov došlo k vráteniu zaplateného súdneho poplatku.

11. Uznesením sudkyne okresného súdu č. k. 3 Cb 11/2021-237 zo 14. júna 2022 bola sťažnosť podaná sťažovateľkou proti uzneseniu vyššej súdnej úradníčky okresného súdu zamietnutá.

12. Podľa názoru sudkyne okresného súdu sťažnosť nie je dôvodná. Sťažovateľka ako poplatníčka namietala najmä skutočnosť, že platba bola uhradená a jej vrátená z neznámych príčin. Dopytom na Slovenskú poštu, a. s., bolo zistené, že sťažovateľke sa predmetná platba vrátila z dôvodu, že neuviedla pri prevode súdneho poplatku variabilný symbol, v dôsledku čoho platba bola zaevidovaná ako nespárovaná a bola sťažovateľke vrátená. Neuvedenie variabilného symbolu pri vykonaní platobnej operácie je pochybením na strane sťažovateľky ako poplatníčky.

II.

Argumentácia sťažovateľky

13. Sudkyňa okresného súdu sa nedostatočne vysporiadala s dôvodmi zamietnutia sťažnosti. Z týchto vyplýva iba to, že pri prevode súdneho poplatku nebol uvedený variabilný symbol, v dôsledku čoho bola platba zaevidovaná ako nespárovaná a vrátená. Bližšie dôvody neboli uvedené. S podstatnými skutkovými tvrdeniami sťažovateľky uvedenými v samotnej sťažnosti sa nevysporiadala.

14. Okresný súd žiadnym spôsobom nereflektoval na pochybenie týkajúce sa vykonanej platby a sťažovateľku o nespárovanej platbe nijako neinformoval. Jediným dokumentom, ktorým sťažovateľka vo vzťahu k identifikácii platobných údajov potrebných na úhradu súdneho poplatku disponovala, bola mailová správa zahraničnej poisťovne z 12. mája 2022, ktorej prílohou bol „screenshot“ dokumentu o úhrade súdneho poplatku, z ktorého nevyplýva presná špecifikácia platobných údajov. Sťažovateľka sa preto iba domnieva, že pri úhrade platby bol pravdepodobne buď nesprávne uvedený variabilný symbol alebo nebol uvedený žiadny variabilný symbol, prípadne nebola pri platbe použitá E2E referencia v zmysle platobného predpisu. Vzhľadom na všetky tieto skutočnosti objektívne nebolo v moci sťažovateľky tento nedostatok odstrániť, čo je ešte umocnené skutočnosťou, že sťažovateľka o nesprávnej úhrade súdneho poplatku nebola informovaná až do momentu doručenia uznesenia vyššej súdnej úradníčky okresného súdu o zastavení konania.

15. Predmetná situácia nemôže byť stavaná na roveň iným situáciám, v rámci ktorých povinný subjekt poplatkovú povinnosť vôbec nesplní alebo ju splní oneskorene. Okresný súd mal vziať do úvahy, že napriek náročnosti vyvolanej cezhraničnými prvkami sťažovateľka súdny poplatok včas uhradila 11. apríla 2022.

16. Odňatie základného práva na súdnu ochranu len z toho formálneho dôvodu, že súdny poplatok bol vrátený, treba považovať za významný zásah do garancií spravodlivého procesu, a to aj s ohľadom na negatívne dôsledky zastavenia konania pre sťažovateľku najmä z hľadiska aspektov premlčania. Opakovane podaná žaloba by totiž mohla čeliť námietke premlčania, ktorá by mohla byť prípadne úspešná.

17. Postoj okresného súdu by sťažovateľka dokázala pochopiť v prípade, ak by nevyvinula žiadnu aktivitu, teda neurobila by nič, čo by smerovalo k úhrade súdneho poplatku. Pritom súdny poplatok bol z účtu odosielateľa riadne odpísaný a rovnako pripísaný na účet okresného súdu. Keďže sťažovateľka nebola ani zo strany okresného súdu, ale ani inej osoby informovaná o podozrení z nespárovania platby, nemala ani dôvod pochybovať o vykonaní úhrady. Postup okresného súdu je natoľko rutinérsky a formalistický, že nemôže byť súladný s garanciami základných práv.

18. Žiadny právny predpis upravujúci procesné práva a povinnosti účastníkov konania nepozná pojem „spárovanie platby“. Sťažovateľka nemôže niesť zodpovednosť z rizika vyplývajúceho zo skutočnosti, že Slovenská pošta, a. s. (ďalej len „Slovenská pošta“), nie je technicky kompetentná sprostredkovať prijatie platby zo zahraničnej banky a riadne ju previesť do Štátnej pokladnice.

19. Nesprávnosť a neústavnosť postupu okresného súdu možno vidieť i v tom, že v oblasti platenia súdnych poplatkov je orgán vyberajúci poplatok v nadradenom (autoritatívnom) postavení voči osobe povinnej zaplatiť poplatok. Na tento vzťah preto nie je možné nazerať prostredníctvom analogickej aplikácie § 567 ods. 2 Občianskeho zákonníka (poplatková povinnosť nemá charakter dlhu v súkromnoprávnom ponímaní). Preto je nutné priznať účinky zaplatenia súdneho poplatku už momentom, keď platba opustila majetkovú sféru poplatníka, k čomu v danom prípade došlo 8. apríla 2022. Ďalšie úkony týkajúce sa realizovanej platby súdneho poplatku, ktoré vykonávala Slovenská pošta, už neboli v kompetenčnom dosahu sťažovateľky, ktorá preto nemôže niesť zodpovednosť za akési „párovanie platby“.

20. Sťažovateľka v neposlednom rade zdôrazňuje, že súčasťou práva na spravodlivé konanie je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré dáva jasné a zrozumiteľné odpovede na všetky skutkovo a právne relevantné otázky. V dôsledku absencie akéhokoľvek relevantného a dostačujúceho odôvodnenia treba uznesenie okresného súdu o zamietnutí sťažnosti považovať za nepreskúmateľné, čo samo osebe zakladá porušenie označených práv sťažovateľky podľa ústavy a dohovoru.

21. Vydaním uznesenia o zamietnutí sťažnosti došlo k porušeniu práva sťažovateľky na prístup k súdu ako integrálnej súčasť práva na spravodlivý proces.

22. Zákon Slovenskej národnej rady č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o súdnych poplatkoch“) zakotvuje povinnosti, ktoré je poplatník povinný reflektovať pri úhrade súdneho poplatku. Uvádza povinnosť poplatníka označiť platbu identifikačnými údajmi. Platí, že ak poplatník poplatkovú povinnosť nesplní, súd konanie zastaví. Zákon o súdnych poplatkoch predpokladá následok v podobe zastavenia konania len v prípade, ak poplatník poplatkovú povinnosť nesplní. Takýto následok však nepredpokladá v prípade nesprávneho uvedenia identifikačných údajov pri splnení poplatkovej povinnosti. Na tieto rozdiely treba prihliadať obzvlášť v prípade sťažovateľky, ktorá poplatkovú povinnosť už 8. apríla 2022 splnila, pričom opakovane tak urobila potom, čo jej bolo doručené uznesenie o zastavení konania.

23. Ústavný súd už viackrát judikoval, že posudzovanie úhrady súdneho poplatku nemá byť založené na formálnom princípe, ale má vychádzať z okolností každého prípadu najmä tak, aby stranám konania bola poskytnutá adekvátna súdna ochrana. Treba poukázať konkrétne na nález

ústavného súdu č. k. I. ÚS 436/2015-35, v ktorom ústavný súd konštatoval „že z posudzovaného uznesenia krajského súdu (ani z uznesenia okresného súdu) nie je zrejmé na základe akej právnej úpravy a akou aplikáciou vzťahujúcej sa právnej úpravy dospeli k záveru, že nepriradenie (nespárovanie) platby sťažovateľa (zjavne došlej na účet označený v platobnom predpise) Slovenskou poštou, a. s., je dostačujúce pre záver o nezaplatení súdneho poplatku za návrh v zmysle zákona o súdnych poplatkoch. Absenciou akéhokoľvek relevantného a dostačujúceho odôvodnenia v uznesení krajského súdu i v uznesení okresného súdu sú tieto uznesenia nepreskúmateľné a sama osebe tiež zakladá porušenie základného práva sťažovateľa podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a jeho práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.“.

24. K ustáleným záverom konštantnej súdnej praxe prispieva aj rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) č. k. 4 Asan 1/2017, podľa ktorého „Po preštudovaní súdneho spisu a vyhodnotení predložených dôkazných prostriedkov najvyšší súd konštatuje, že žalobca súdny poplatok za podanú žalobu zaplatil dňa 07.07.2016, t. j. v lehote stanovenej krajským súdom. Z dôvodu, že v platobnom príkaze neuviedol variabilný symbol, nedošlo k spárovaniu danej platby k príslušnej spisovej značke, avšak následným došetrením bolo zistené, že súdny poplatok bol uhradený. Vzhľadom na uvedené má najvyšší súd za to, že krajský súd mal akceptovať úhradu súdneho poplatku a uznesenie o zastavení konania pre nezaplatenie súdneho poplatku mal zrušiť. Opačným postupom by bola žalobcovi odňatá možnosť konať pred súdom, čím by došlo k porušeniu základných ústavných princípov či princípov právneho štátu.“.

25. Z dosiaľ uvedeného možno jednoznačne deklarovať, že najvyššie súdne authority opakovane vo svojej rozhodovacej praxi konštatovali, že neuvedenie variabilného symbolu či jeho nesprávne uvedenie nezakladajú vznik podmienok na zastavenie konania a takéto posúdenie je príliš formálne.

III.

Vyjadrenie okresného súdu a replika sťažovateľky

26. Z vyjadrenia predsedu okresného súdu vyplýva podrobná rekapitulácia všetkých skutkových a právnych záverov, ku ktorým okresný súd vo svojom uznesení č. k. 3 Cb 11/2021-206 z 27. apríla 2022 dospel. K tomu dodáva, že z dát, ktoré Slovenská pošta dostala, nevedela identifikovať súd a spisovú značku v systéme nenašla, keďže vyhľadávala sp. zn. 203Cb/11/2021. Vzhľadom na to, že Slovenská pošta nemala dostatočné dáta na identifikáciu, platbu vrátila. V súčasnosti sú súdne poplatky poukazované na účet Slovenskej pošty, ktorá práve podľa variabilného symbolu alebo čísla platobného predpisu vie určiť, ktorému súdu a ktorému súdnemu konaniu je súdny poplatok určený. Platbu súdneho poplatku poplatníkom v danej veci nemožno teda považovať za uhradenie súdneho poplatku na účet okresného súdu.

27. S poukazom na uvedené považuje predseda okresného súdu ústavnú sťažnosť za nedôvodnú.

28. Z repliky právneho zástupcu sťažovateľky z 30. januára 2023 doručenej ústavnému súdu elektronicky toho istého dňa vyplýva, že sťažovateľka sa s argumentáciou predsedu okresného súdu nemôže stotožniť z viacerých dôvodov.

29. Z vyjadrení okresného súdu možno vyvodit', že uvedenie nesprávneho variabilného symbolu pri úhrade súdneho poplatku stotožňuje s nezaplatením súdneho poplatku, avšak bez toho, aby

uviedol, na základe akej právnej úpravy a akou jej aplikáciou dospel k záveru, že nespárovanie platby sťažovateľky (bezpochyby pripísanej na účet Slovenskej pošty uvedený v platobnom predpise) je dostačujúci pre záver o nezaplatení súdneho poplatku. Neuvedenie relevantného odôvodnenia spôsobuje nepreskúmateľnosť uznesení okresného súdu.

30. Rovnako sa nemožno stotožniť s argumentom o neurčitom, resp. nedostatočnom označení sporových strán, keď zahraničná poisťovňa vo svojom avíze o úhrade súdneho poplatku uviedla číslo bankového účtu vo forme IBAN, označenie adresáta (okresný súd), účel platby a interné číslo (Gerichtskosten DIV-00140/20, teda v preklade „súdny poplatok DIV-00140/20“), spisovú značku konania 3Cb/11/2021 (pričom v predložennom avíze bola zrejme z dôvodu obmedzenia počtu znakov v jednom riadku spisová značka rozdelená do dvoch riadkov) a napokon obchodné meno sťažovateľky.

31. Z už uvedeného je podľa názoru právneho zástupcu sťažovateľky zrejmé, že argument o neurčitosti označenia spisovej značky a sporovej strany odosielajúcej platbu je nesprávny, lebo je evidentné, že spisová značka konania bola uvedená v poznámke pre prijímateľa (Slovenskú poštu), a sťažovateľka, resp. zahraničná poisťovňa uviedla celé obchodné meno sťažovateľky ako účastníčky konania. Aj keď sťažovateľka neuviedla variabilný symbol, avšak označila ďalšie konkrétne informácie umožňujúce Slovenskej pošte identifikovať prijatú platbu. Pritom treba podotknúť, že okresný súd sa evidentne bez hlbšej analýzy zdôvodnenia Slovenskej pošty stotožnil s jej odpoveďou vrátane vyhľadávania spisovej značky „203Cb/11/2021“. V tejto súvislosti je dôležité, že v rámci civilných oddelení všeobecných súdov Slovenskej republiky zrejme neexistuje a ani neexistovalo trojciferné označenie spisovej kancelárie, a to dokonca ani na najvyťaženejších všeobecných súdoch. Osoba, ktorá platby identifikovala, si mala a mohla túto skutočnosť uvedomiť.

32. Sťažovateľka nie je oprávnená zasahovať do správnosti „párovania“ platieb poplatníkov na všeobecných súdoch, resp. toto kontrolovať. Môže sa iba spoliehať na technické zabezpečenie komunikácie medzi Slovenskou poštou a všeobecnými súdmi.

33. Je potrebné zdôrazniť, že v poznámke pre prijímateľa (okresný súd) okrem správne označenej spisovej značky bolo uvedené aj celé obchodné meno sťažovateľky, čo znamená, že aj pri negatívnom výsledku vyhľadávania podľa spisovej značky bolo možné vyhľadať súdne konanie podľa obchodného mena sťažovateľky ako sporovej strany, ktoré bolo uvedené v platobnom predpise ako označenie poplatníka. Inými slovami, na základe ďalších údajov bolo objektívne možné identifikovať, resp. priradiť uhradenú platbu k príslušnému súdnemu konaniu.

34. Medzi dňom odoslania platby súdneho poplatku (8. apríla 2022) a dňom vydania uznesenia o zastavení konania (27. apríla 2022) sťažovateľka nijako nebola informovaná o akomkoľvek probléme s platbou súdneho poplatku, v dôsledku čoho nemala ani možnosť aktívne tento problém prípadne napraviť.

35. Hoci ústavný súd žalovanej ako zúčastnenej osobe doručil ústavnú sťažnosť a uznesenie ústavného súdu č. k. II. ÚS 545/2022-18 z 30. novembra 2022 s tým, aby sa v 14-dňovej lehote vyjadrila (výzvu prevzala 12. decembra 2022), žalovaná túto možnosť nevyužila.

IV. Posúdenie dôvodnosti ústavnej sťažnosti

36. Sťažovateľka zdôrazňuje, že súdny poplatok v jej mene konajúca zahraničná poisťovňa v stanovenej lehote uhradila, avšak po uplynutí tejto lehoty Poštová banka (v ktorej bol vedený účet, na ktorý okresný súd úhradu súdneho poplatku požadoval) platbu bez uvedenia akéhokoľvek dôvodu zahraničnej poisťovni vrátila. Ešte v čase, keď sťažovateľka nevedela, z akého dôvodu bol súdny poplatok vrátený, okresný súd konanie o žalobe sťažovateľky zastavil pre nezaplatenie súdneho poplatku. Sťažovateľka je pritom presvedčená, že hoci platobné údaje poskytnuté zahraničnou poisťovňou v súvislosti s úhradou súdneho poplatku neboli úplné či celkom presné, napriek tomu nepochybne bolo možné vykonať tzv. „spárovanie“, teda identifikovať, ktorého súdneho konania sa platba súdneho poplatku týka. Odkazuje pritom na judikatúru ústavného súdu, ale aj najvyššieho súdu. Okresný súd je presvedčený, že z údajov poskytnutých pri platbe súdneho poplatku Slovenská pošta nemohla platbu identifikovať, a preto bola táto právom vrátená.

37. Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanoveným zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

38. Podľa čl. 6 ods. 1 prvej vety dohovoru každý má právo na to, aby jeho vec bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o akomkoľvek trestnom čine, z ktorého je obvinený.

39. Z pohľadu ústavného súdu treba zo skutkového hľadiska konštatovať, že sťažovateľka prostredníctvom zahraničnej poisťovne na základe výzvy okresného súdu zo 6. apríla 2022 súdny poplatok vo výške 3 822 eur naozaj 8. apríla 2022 (teda v stanovenej lehote) zaplatila bankovým prevodom na účet okresného súdu v Poštovej banke, číslo ktorého bolo uvedené v platobnom predpise zo 6. apríla 2022 tvoriacom prílohu výzvy na úhradu súdneho poplatku. Táto okolnosť je medzi účastníkmi konania nesporná (pozri body 4 a 5). Ďalej je nesporné, že podľa potvrdenia o pripísaní sumy 3 822 eur na účet okresného súdu 11. apríla 2022 je ako ref. č. platby/účel použitia uvedené, že ide o „*súdne poplatky DIV-00140/203Cb/11/20 21GRT Spedition & Logistik GmbH*“ (pozri bod 7). Napokon je nesporné aj to, že zahraničná poisťovňa pripisom z 8. apríla 2022 adresovaným okresnému súdu vo veci označenej spisovou značkou zahraničnej poisťovne DIV-00140/20 a spisovou značkou okresného súdu 3Cb/11/2021 GRT Spedition & Logistik GmbH/DASMO oznámila (avizovala), že v predmetnej veci uhradila súdny poplatok vo výške 3 822 eur na účet okresného súdu POBNSKBAXXX SK [REDACTED] (pozri bod 6).

40. Na základe uvedených nesporných skutočností treba podľa názoru ústavného súdu dospieť k záveru, že i keď identifikačné údaje uvedené zahraničnou poisťovňou neboli úplné, resp. celkom presné, napriek tomu nepochybne umožňovali identifikovať, ktorého súdneho konania sa platba súdneho poplatku týkala.

41. Tak zo SEPA – potvrdenia o pripísaní sumy 3 822 eur na účet okresného súdu, ako aj z prípisu zahraničnej poisťovne z 8. apríla 2022 adresovaného okresnému súdu je celkom jasné, že platba vo výške 3 822 eur sa týka právnej veci sťažovateľky (GRT Spedition & Logistik GmbH), pričom

z prípisu adresovaného okresnému súdu je jasné i to, že ide o súdny spor medzi sťažovateľkou a žalovanou nie celkom správne označenou ako [REDAKOVANÉ]). Vyplýva to z bodov 6 a 7.

42. Hoci (ako na to správne poukazuje okresný súd) zo SEPA – potvrdenia o pripísaní sumy 3 822 eur na účet okresného súdu 11. apríla 2022 sa zdá, ako keby išlo o súdny poplatok vo veci sp. zn. 203Cb/11/20, naproti tomu z prípisu (avíza) zahraničnej poisťovne z 8. apríla 2022 adresovaného okresnému súdu je jednoznačné, že ide o vec so sp. zn. 3Cb/11/2021, pričom v oboch prípadoch je uvedené aj obchodné meno sťažovateľky, resp. v prípise z 8. apríla 2022 je uvedené aj nie celkom presné označenie žalovanej (pozri body 6 a 7).

43. Všetko nasvedčuje tomu, že Poštová banka rozhodla o vrátení súdneho poplatku ako neidentifikovateľného (nepriroditeľného ku konkrétnemu súdному konaniu), takpovediac „vo vlastnej réžii“, teda bez toho, aby o zaplatení súdneho poplatku informovala okresný súd, ktorý takto nemal možnosť využiť vedomosti nadobudnuté z prípisu (avíza) zahraničnej poisťovne z 8. apríla 2022, ktoré by identifikáciu platby nepochybne umožnili. Aj keby bol takýto postup Poštovej banky („vo vlastnej réžii“) v súlade s podmienkami dohodnutými medzi ňou a okresným súdom, za konkrétnych okolností daného prípadu nemôže byť na ťarchu sťažovateľky skutočnosť, že Poštová banka postupovala bez akejkoľvek konzultácie s okresným súdom v záujme identifikácie platby.

44. Ústavný súd poukazuje aj na vlastnú judikatúru vo veciach sp. zn. I. ÚS 436/2015 a sp. zn. II. ÚS 384/2020, podľa ktorej „... z uznesenia okresného súdu nie je zrejmé, na základe akej právnej úpravy a akou aplikáciou vzťahujúcej sa právnej úpravy dospel k záveru, že nepriradenie (nespárovanie) platby sťažovateľky (zjavne došlej na účet označený v platobnom predpise) je dostačujúce pre záver o nezaplatení súdneho poplatku za návrh v zmysle zákona o súdnych poplatkoch.“.

45. Vychádzajúc z uvedených skutočností a úvah, treba dospieť k záveru, že uznesením okresného súdu č. k. 3 Cb 11/2021-237 zo 14. júna 2022 bolo porušené základné právo sťažovateľky na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, ako aj jej právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (bod 1 výroku nálezu).

46. Podľa § 133 ods. 2 a 3 písm. a) a b) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov ústavný súd uznesenie okresného súdu č. k. 3 Cb 11/2021-237 zo 14. júna 2022 zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie (bod 2 výroku nálezu). V ďalšom bude úlohou okresného súdu aplikovať právne závery ústavného súdu na danú vec.

V.

Trovy konania

47. Sťažovateľka požadovala priznanie náhrady trov konania vo výške 492,30 eur do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

48. V skutočnosti by sťažovateľke patrila odmena za dva úkony právnej služby v roku 2022 (prevzatie a príprava zastúpenia a ústavná sťažnosť) vo výške dvakrát po 193,50 eur, ako aj dva

režijné paušály po 11,63 eur. Za jeden úkon právnej služby v roku 2023 (replika na vyjadrenie okresného súdu) by patrila odmena vo výške 208,67 eur a režijný paušál vo výške 12,52 eur. Celková suma odmeny a režijných paušálov by bola 631,45 eur, k čomu by prináležala ešte aj daň z pridanej hodnoty vo výške 126,29 eur. Úhrnom by preto mala sťažovateľka nárok na náhradu trov konania v sume 757,74 eur. Vzhľadom na to, že požaduje priznať iba sumu 492,30 eur, nebolo možné priznať jej viac (bod 3 výroku nálezu).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 10. mája 2023

Euboš Szigeti
predseda senátu